

Eğitiminizin değerlendirilmesi

Yabancı mezuniyet belgeleri ile meslek
tecrübelerinin onaylanmasına ilişkin el kitabı

INTEGRATIONSVERKET

Yabancı bir yüksek okul eğitiminiz mi var? O zaman burayı okuyun!

Bu broşür yabancı bir yüksek okul eğitimi olanlar ile / yabancı ülke tecrübesi olup bu bilgilerinin değerlendirilmesini isteyenler için hazırlanmıştır. Değerlendirmenin anlamı bilgilerinizin İsveçte söz konusu olan meslekte aranan bilgilerle, İsveç'te verilen aynı eğitim ile karşılaştırılması ve değerlendirilmesidir. Değerlendirme sonucunda size ya bir görüş belgesi ya da bir yeterlilik belgesi verilir. Siz de bu belgeyi ya iş ararken ya da bir öğrenim kurumuna başvururken kullanabilirsiniz. Görüş bildiren belge yalnızca yol göstericidir. Açık bir işe personel alırken işveren ve sendika temsilcilerine bu görüş belgesini göz önünde tutmaları tavsiye edilmektedir.

Mezuniyet belgenizi nerede değerlendirebileceğinizi ve bunu nasıl yapabileceğinizi ilerideki sayfalarda bulacaksınız. Elinizde AEİ/AB-ülkelerinin (*ülke adlarına ilişkin nota bkz.) birisinden alınmış bir mezuniyet belgesi varsa, o zaman başka kurallar geçerlidir. Bu kuralları sayfa 8 de bulacaksınız.

Bir başvuru dilekçesine ihtiyacınız var

Mezuniyet belgenizi değerlendirebilmek için aşağıdaki kurumlara başvurabilirsiniz. Bunlar:

- İş bulma kurumu
- Mülteci kampı,
- Lise ya da yetişkinler eğitiminde çalışan öğrenim ve meslek seçim kılavuzu,
- Yüksek okulun öğrenim kılavuzu,
- Belediyenin mülteci kabulü veya
- Göçmen bürosu.

Gerekli olan özel dilekçenin doldurulması konusunda bu yerlerde size yardımcı olurlar. Dilekçenin hangi resmi makama verileceği, mesleğinize bağlı olarak değişmektedir. Hangi resmi makamların hangi meslekler konusunda sorumlu olduklarını ise, ilerideki sayfalarda bulacaksınız. Size gerekli olan dilekçeyi sağlayan yere, hangi makamın sorumlu olduğunu sorabilirsiniz.

Belgelerinizi çevirileri ile birlikte gönderiniz

Dilekçeniz ile birlikte orijinal dildeki mezuniyet belgesi, diploma, ve ders konularını gösteren belgelerinizin onaylanmış kopyalarını ve bunların yetkili çevirmenlerce yapılmış çevirilerini göndereceksiniz. Dikkat: Söz konusu belgelerin orijinal dili İngilizce, Fransızca, Almanca veya Kuzey Ülkeleri dillerinden (Danimarkaca, Norveççe, Fince ya da İzlandaca) birisi ise o zaman belgelerin çevirilerine gerek yoktur. Eğitiminizle ilgili örneğin öğrenim planları gibi başka bilgiler de varsa onları da göndereceksiniz. Eğitiminizin değerlendirilmesi yapılırken bu bilgiler çok değerlidir.

Başvuru işlemlerinin süresi

Değerlendirme işlemlerinin kesinlikle ne kadar sürede sonuçlandırılacağı resmi makamdan makama değişmektedir. Bazen teorik bazen de pratik sınavlara girmek söz konusu olabileceği gibi bazen de bir yerde staj yapmak ya da bir tür tamamlayıcı bir eğitime gitmek de gerekebilir. Kesin yanıt için, belgelerinizin değerlendirmesinden sorumlu olan resmi makama başvurunuz.

1. *Belgelerinizin çevirisini yaptırınız.* Belgeleriniz İngilizce, Almanca, Fransızca ya da Kuzey Ülkeleri dillerinden birinin dışında başka bir dilde yazılmışsa, belgelerinizin yetkili bir çevirmence çevirilerinin yapılması gerekmektedir. Bu işi en kolay telefon rehberinin sarı sayfalarında adları bulunan çeviri büroları kanalıyla yapabilirsiniz. Yetkili çevirmenler derneğinin web sitesi <http://www.eurofat.se> de yetkilendirilmiş çevirmenlerin adreslerini bulabilirsiniz. Çeviri ve çeviri masraflarının karşılanması için ekonomik yardım konularında konuşmak üzere iş bulma kurumuna başvurabilirsiniz.
2. *Başvuru dilekçesini doldurunuz.* Tüm belgelerinizi, ister okul belgesi isterse bonservis olsun, göndermeyi unutmayınız!
3. *Tamamlamalar.* Hangi mesleğe ilişkin belgeleri değerlendirmenize bağlı olarak teorik ve pratik sınavdan geçebileceğiniz gibi tamamlayıcı eğitime de gidebilirsiniz.

4. *Bekleyiş.* İşlem süresi değişiktir. Yanıt almak için sorumlu resmi makama başvurunuz.
5. *Yanıt geldiği zaman.* Alacağımız yanıt ya görüş belgesi/yetki belgesidir ya da tamamlayıcı eğitime gitmeniz gerektiği için başvurunuzun reddidir.

Görüş bildiren belge yabancı eğitim ile onun İsveç'teki karşılığı olan eğitim ile bir karşılaştırma olup, işverene yol gösterici niteliktedir.

“Üniversite mezuniyeti ve öğretmen mesleğinin kabulü-“Högskoleverket” Yüksek Okul Dairesi Öğretmen mesleği ile ruhsat gerekmeyen meslekler-“Högskoleverket” Yüksek Okul Dairesi Yetkilidir

Başvuruların hemen hemen bir çoğu Yüksek Okul Dairesine yapılır. Bu daire mezuniyet ile biten ve ruhsat gerektirmeyen mesleklere ilişkin yabancı eğitimlerin değerlendirme işiyle uğraşmaktadır. Öğretmen mesleği ile ilgili konulardan da bu daire sorumludur. Bir işverenin ya da bir resmi makamın doğrudan sorması halinde Yüksek Okul Dairesi, değişik ülkelerin öğretmen eğitimlerine ilişkin bilgileri verir.

Kendi yabancı ülke öğretmen eğitiminizin yeterlik incelenmesi için bir ücret ödemek zorundasınız. Bunun dışında bir görüş almak için yapılan diğer incelemeler bedavadır. Yetki belgesinin verilebilmesi için yabancı öğretmen eğitiminin ya halen geçerli olan ya da eski İsveç öğretmen eğitimi ile karşılaştırılabilir olması gerekmektedir. Meslek tecrübesi de hesaplanabilir. Tüm bunların yanı sıra İsveç dili dersinden en az lise düzeyinde not almış olmak gereklidir. Örneğin İsveççe dersinden B notu ya da ikinci dil olarak İsveççe dersinden B notu alma koşulu ve TISUS-testi (Üniversite öğrenimi için İsveççe testi) aranır.

İsveç Üniversiteleri ve Yüksek Okullarına girebilmek için aranan yeterlik için-“Verket för högskoleservice” Yüksek Okullar için Hizmet Dairesi yetkilidir

İsveç’te Bir yüksek okula başlamak için aranan koşullara sizin eğitiminizin uygun olup olmadığının değerlendirilebilmesi için Yüksek Okullar için hizmet Dairesi (VHS) ne başvurulur. Mezun olunmuş olan liseden alınan notlara dayanan bu değerlendirme, hem temel hem de özel yeterlik konusunda bilgi veririr. Kendi ülkenizde Üniversite ya da benzeri bir Yüksek Okula gitmişseniz, buradan aldığınız notlarınız değerlendirme işlemleri için çok önemlidir.

İsveç’te, bir Üniversite ya da Yüksek Okula, daha önce yaptığınız eğitiminizin bir değerlendirmesini yaptırmadan da başvurulabilir ama, bir değerlendirme varsa başvurunuzu yaparken bunun da birlikte gönderilmesi iyi olacaktır. Çünkü değerlendirme ayrıca yabancı eğitimin başvuruda hangi yeterlik değerini ve hangi notu verdiği konusuna da açıklık getirmektedir.

VHS tarafından yapılan değerlendirme ücretsizdir (Bedavadır)

Yasalarla düzenlenmiş olan sağlık ve hasta bakım konularındaki eğitimler için-“Socialstyrelsen” Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Sağlık ve hasta bakım konularını kapsayan bir eğitiminiz varsa, değerlendirme işlemlerinden Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğü Socialstyrelsen (SoS) sorumludur. Yeterlik incelemesi, ruhsat koşullarının neler olacağı ve ruhsat verme konularında yetkilidir. Eğitiminizi hangi ülkede almış olduğunuza bağlı olarak sizden tamamlayıcı eğitim yapmanız istenebilir. Bu Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğüne sunduğu özel bir tamamlayıcı eğitim programına katılım olabileceği gibi ilgili Yüksek Okulun kurslarına katılmak şeklinde de olabilir. Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğünün yalnızca sona erdirilmiş, mezun olunmuş eğitimlerin değerlendirmelerini yaptığını bilmek önemlidir. Kendi ülkenizde eğitime başlamış ya da elinizde onaylanmamış öğrenim

durumu bilgileri söz konusuysa o zaman Yüksek Okul bünyesinde bir tamamlayıcı eğitime gitmek zorundasınız.

Sosyal Sağlık Genel Müdürlüğünün sorumluluğu altında olan meslekler:

Ruhsat gerektiren meslekler:

Eczacı (Apotekare)
Uğraşı ile tedavi etme uzmanı (Arbetsterapeut)
Ebe (Barnmorska)
Çıkıkçı, kırıkçı (Kiropraktor)
Konuşma bozukluğu uzmanı (Logoped)
Hekim, Tabib (Läkare)
Basarak, ovarak tedavi etme uzmanı (Naprapat)
Gözlükçü (Optiker)
Psikolog (Psykolog)
Psikoterapist (Psykoterapeut)
Eczacı kalfası (Receptarie)
Röntgen hemşiresi (Röntgensjuksköterska)
Tıbbi Jimnastikçi (Sjukgymnast)
Hastane Fizikçisi (Sjukhusfysiker)
Hemşire (Sjuksköterska)
Diş hijyenisti (Tandhygienist)
Diş Tabibi (Tandläkare)

Ruhsatsız çalışılan ama koruma altına alınmış meslek ünvanları

İşitme uzmanı (Audionom)
Biyotıbbi analitikçi (Biomedicinsk analytiker)
Diyet uzmanı (Dietist)
Ortopedi mühendisi (Ortopedingenjör)

Olabilecek ücretler konusunda bilgi için SSGMye başvurulmalıdır.

Veterinerlik mesleği için-Devlet Tarım İşleri Dairesi yetkilidir.

Yabancı Yüksek okul mezuniyeti olan veterinerlere İsveç veterinerlik ruhsatı; Devlet Tarım İşleri Müdürlüğü (Statens Jordbruksverk (SJV)) ve İsveç Ziraat Üniversitesi ile birlikte

verilir. Bu durum özellikle yabancı veterinerlere ek bir eğitim (TUVE) verildikten sonra söz konusudur. Kurs, staj, teorik ve pratik sınavlar ve staj hizmeti bu eğitimin kapsamı içindedir. Bu kursa başlayabilmek için adına “Sjukvårdssvenska 2 - hasta bakımında çalışacaklar için İsveççe 2” denilen kursdan geçer not alınmış olunması gereklidir.

Deniz kaptanları ve denizcilikle ilgili diğer meslekler için-Deniz Yolları Genel Müdürlüğü “Sjöfartsverket” yetkilidir.

Deniz kaptanı ya da benzeri eğitimi olanlar Deniz Yolları Genel Müdürlüğüne başvuracaklardır. Kaptan, süvariler, ikinci süvariler, nöbetçi süvariler, makina şefleri, 1. makinistler ve nöbetçi makinistlerin ellerindeki mezuniyet belgeleri bu kurumca değerlendirilir. Daha önceki verilmiş olan eğitimlerin en az Uluslararası deniz yolları konferansında karar verilmiş kuralları yerine getiriyor olması ve denizcilik meslekleri sertifikata verme ve nöbet tutma koşullarına ilişkin olarak 1995 yılında yenileştirilmiş (STCW 95) konvensiyona uygun olması gerekmektedir. Bir İsveç gemisinde kaptan olarak çalışabilmek için İsveç vatandaşlığı gerekmektedir.

Değerlendirme ücretsizdir.

Havacılıkla ilgili meslekler için-Hava Yolları Genel Müdürlüğü “Luftfartsverket” Yetkilidir

Havacılık meslekleriyle ilgili, ticari uçak pilotluğu ve uçak teknikerliği gibi, belgelerin değerlendirmeleri Hava Yolları Genel Müdürlüğü Luftfartsverket (LFV) tarafından yapılmaktadır. Ticari uçak pilotları için şunlar geçerlidir: Hava Yolları Denetmenliği Luftfartsinspektionen bir İsveç sertifikasında aranan koşulları yerine getiren pilotların ellerindeki geçerli yabancı pilot sertifikalarını, sınırlı bir süre için kabul etmektedir. Bazı durumlarda tamamlayıcı eğitim, tamamlayıcı belge ve tecrübe gereklidir.

Uçak teknikerliği söz konusu olduğunda bazı sertifikalar başka tamamlayıcı eğitime gerek görülmeden hemen kabul edilmektedir. Bu sertifikalar Norveç ve Danimarka makamları tarafından verilmiş olan sertifikalar ile JAR 66 AML. Sertifikalarıdır.

Bir AB ya da bir AEİ ülkesinden mi geliyorsunuz?

AB/AEİ ülkelerinden alınmış mezuniyet belgeleri başka kurallara göre değerlendirilmektedirler. İsveç ve diğer AB-ülkeleri, İzlanda, Norveç, Liechtenstein ve İsviçre AE-direktifi kapsamına girmektedir. Bu direktife göre de yasalara ve kurallara bağlı olan meslek sahiplerinin eğitimlerinin ve meslek becerilerinin kabul edilmesi söz konusudur. Kurallara bağlı meslekler kavramıyla bu mesleği yapabilmek için kişinin bir yetki ya da ruhsat sahibi olması gerekmektedir. Bu mesleklere örnek olarak eczacılık, mimarlık, ebelik, hekimlik ve benzer meslekler amaçlanmaktadır. Temel ilke kendi ülkesinde bu mesleği yapma hakkı olan kişinin tüm diğer AB/AEİ ülkelerinde de bu mesleğini yapabilmesidir.

AB/AEİ ülkelerinden alınmış eğitimi olan ve İsveç'te yasalara kurallara bağlanmış olan mesleklerde çalışmak isteyenlerin bu iş için yetkili olan ilgili resmi makamdan yetki ve yeterlik belgesi almaları gereklidir. Aşağıdaki listeye bkz. Nereye başvurulacağına ilişkin daha fazla bilgiyi Yüksek Okul Dairesinden Högskoleverket, www.hsv.se alabilirsiniz.

Yetkili resmi makamlar:

Avukat (Advokat (89/48/EEG))
Sveriges Advokatsamfund
Box 27321, 102 54 Stockholm
tel. 08-459 03 00, fax: 08-660 07 79
e-post: info@advokatsamfundet.se
<http://www.advokatsamfundet.se>

Emlak Komisyoncusu (Fastighetsmäklare (92/51/EEG))
Fastighetsmäklarnämnden
Kammarkollegiet
Box 2199
103 15 Stockholm
tel. 08-700 08 00
fax: 08-700 09 99
e-post: fmn@kammarkollegiet.se
<http://fastighetsmaklarnamnden.se>

Kamu sektörü okullarında öğretmen (Lärare inom det offentliga skolväsendet (89/48/EEG)

Högskoleverket
Box 7851
103 99 Stockholm
tel. 08-56 30 85 00
fax: 08-56 30 86 50
e-post: naric-enic@hsv.se
<http://www.hsv.se>

Uçak teknikeri (Flygtekniker (92/51/EEG)

Luftfartsverket
601 79 Norrköping
tel. 011-19 20 00
fax: 011-19 25 75
e-post: luftfartsverket@hk.lfv.se
<http://www.lfv.se>

Hesap Uzmanı, Muhasebeci (Revisor (89/48/EEG)

Revisorsnämnden
Karlavägen 104
Box 24014, 104 50 Stockholm
tel. 08-783 18 70
fax: 08-783 18 71
e-post: rn@revisorsnamnden.se
<http://www.revisorsnamnden.se>

Kurtarma şefi (Räddningschef (89/48/EEG)

*Kurtarma ekiplerinde şef (befäl i räddningsstyrka),
İtfaiye eri (brandman),*

*Yangın denetleme görevlisi ve baca temizleyicisi
(brandsyneförrättare och skorstensfejarmästare (92/51/EEG)*

Kurtarama İşleri Genel Müdürlüğü (Räddningsverket)

651 80 Karlstad
tel. 054-10 40 00
fax: 054-10 28 89
e-post: srv@srv.se
<http://www.srv.se>

*Deniz Mühendisleri (Sjöingenjör),
Deniz kaptanları (sjökaptener (89/48//EEG)),
Gemi elektrikçileri (fartygselektriker),
Makinist A ve B (maskinist A och B),
Deniz kaptanları A ve B (skeppare A och B),
Suvari A ve B (styrman A och B (92/51/EEG))*
Sjöfartsverket
601 78 Norrköping
tel. 011-19 10 00
fax: 011-10 19 49
e-post: sjofartsverket@sjofartsverket.se
http://www.sjofartsverket.se

*Uğraşı ile tedavi etme uzmanı (Arbetsterapeut), İşitme uzmanı
(Audionom), Biyotıbbi analitikçi (Biomedicinsk analytiker),
Diyet uzmanı (Dietist), Konuşma bozukluğu uzmanı (Logoped),
Gözlükçü (Optiker), Ortopedi mühendisi (Ortopedingenjör),
Psikolog (Psykolog), Psikoterapist (Psykoterapeut),
Röntgen hemşiresi (Röntgensjuksköterska), Hastane Fizikçisi
(Sjukhusfysiker), Tıbbi Jimnastikçi (Sjukgymnast), Çıkıkçı kırıkçı
(Kiropraktiker), (89/48/EEG), Eczacı kalfası (Receptarie),Diş
hijyenisti (Tandhygienist), Diş hemşiresi (Tandsköterska)
(92/51/EEG)*
Socialstyrelsen
106 30 Stockholm
tel. 08-55 55 30 00
fax: 08-55 55 34 20
e-post: socialstyrelsen@sos.se
http://www.sos.se

Ehliyet okulu öğretmeni (Trafiklärare (92/51/EEG))
Vägverket
781 87 Borlänge
tel. 0243-750 00
fax: 0243-758 25
e-post: vagverket@vv.se
http://www.vv.se

Üniversite öğretmeni (Universitetslärare)
Herhangi yeterlik makamı yok Yeterlik durumu kişi işe
alınırken işveren (Üniversite ve Yüksek Okullar) tarafından
yapılır.

İsveçte sektör direktifine göre yeterlik incelemesi yapmaya yetkili resmi makamlar

Mimar (Arkitekt)

Högskoleverket
Box 7851
103 99 Stockholm
tel. 08-56 30 85 00
fax: 08-56 30 86 50
e-post: hsv@hsv.se
http://www.hsv.se

Veteriner (Veterinär)

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
tel. 036-15 50 00
fax: 036-19 05 46
e-post: jordbruksverket@sjv.se
http://www.sjv.se

*Eczacı (Apotekare), ebe (Barnmorska), hekim (Läkare),
hemşire (Sjuksköterska), diş tabibi (Tandläkare).*

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm
tel. 08-55 55 30 00
fax: 08-55 55 34 20
e-post: socialstyrelsen@sos.se
http://www.sos.se

EG direktifine ilişkin bilgi için

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/people/qualif/codesv.pdf

(el kitabı ve kullanılan kodlar)

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/people/qualif/guidesv.pdf

(*)

AB-ülkeleri

Almanya, Avusturya, Büyük Britanya, Belçika, Danimarka,
Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İtalya, İspanya, İsveç,
Luksemburg, Portekiz, Yunanistan.

AEİ-ülkeleri

İzlanda, Liechtenstein, Norveç

Eğitiminizin değerlendirilmesi

Mezuniyet belgenizin ve meslek tecrübelerinizin İsveç koşullarına göre karşılaştırılarak, değerlendirilmesi, niteliklerinize göre bir iş bulabilmeniz için önemlidir. Entegrasyon Dairesi bu yazılı belgeyi, yabancı mezuniyet belgelerinin değerlendirmelerini yapan ilgili resmi makamlarla birlikte hazırlamıştır. Yazılı belge ilgili resmi makamların ne tür bir değerlendirme yaptıklarıyla, bir değerlendirmenin nasıl olduğuna, açıklık getirmektedir. Burada ayrıca ilgili resmi makamların adresleri de bulunmaktadır.

Bu yazılı belgeden daha fazla sayıda dağıtım bölümümüzden temin edebilirsiniz:

Migrationsverket
Distributionen
601 70 Norrköping

Bu yazılı belge ayrıca İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Boşnakça/Sırpça/Hırvatça, Arapça, Acemce, Türkçe, Somalice, Rusça ve Soranice dillerine de çevrilmiştir. Bu yazılı belge basılmamıştır ancak bizim web sitemizden pdf halinde temin edebilirsiniz. www.integrationsverket.se. Aynı sayfada aynı konuyu işleyen Kolay İsveççe ile yazılmış bir şekilde olanını da bulabilirsiniz.

INTEGRATIONSVERKET

Guldringen 58, Box 633, 601 14 Norrköping

Tel. 011-36 13 00, Fax 011-36 13 01

integrationsverket@integrationsverket.se • www.integrationsverket.se